

## Tiivistelmä

---

Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) vuoden 2024 tulokset kuvastavat sen sitoutumista EU:n pankkialan vakauden ja kestäkyvyn parantamiseen. EPV sai päätökseen 93 prosenttia vuoden 2024 työohjelmassa esitetyistä tehtävistään, mikä osoittaa sen aktiivisen roolin lakisäätöisten velvollisuuksiensa täyttämässä.

Vuonna 2024 EPV edistyi merkittävästi Basel III -uudistusten täytäntöönpanossa EU:ssa. Uudistuksilla pyritään varmistamaan pankkien kestäkyky tulevaisuuden kriiseissä ja vahvistamaan rahoitusjärjestelmää. EPV keskittyi yhteisen sääntökirjan parantamiseen antamalla ohjeita ja teknisiä standardeja keskeisistä pankkitoimintaan liittyvistä aiheista, kuten luotto-, markkina- ja operatiivisista riskeistä. EPV osallistui myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan edistämällä kestävä rahoituksen integrointia sekä laatimalla ohjeita ja raportteja ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvistä riskeistä, viherpesusta ja skenaarioanalyysistä. Tämä heijastaa sen pyrkimystä huomioida ympäristö- ja yhteiskuntaseikat vakavaraisuuskehityksissä. EPV tarkasteli myös oikeasuhteisuutta tavoitteenaan minimoida pienempien pankkien sääntelytaakkaa siten, että säilytetään samalla vakavaraisuustavoitteet. Se eteni myös sijoituspalvelu- ja sijoituspalveluyrityksiä koskevien säännösten (IFR/IFD) mukaisissa toimeksiannoissa. Vahvistaessaan yhteistä sääntökirjaa EPV käsitteli pääomainstrumentteja ja sääntelytaakkaa raporttien ja päivitettyjen ohjeiden avulla, mukaan luettuina ydinpääomaa (CET1), kokonaistappionkattamiskykyä/MREL-vähimmäisvaatimusta ja maksuvalmiusvaatimuksia koskevat ohjeet. Se arvioi muun muassa pysyvän varainhankinnan vaatimusta (NSFR) ja päätyi siihen, että merkittäviä lainsäädäntömuutoksia ei tarvita. Pilarin 2 työhön kuului korkoriskivaikutusten analysointi ja vakavaraisuuden arviointiohjeiden päivittäminen. Vertailuanalyysit jatkuivat luotto- ja markkinariskien osalta. Hallinnoinnin alalla Euroopan valvontaviranomaisten yhteisillä suuntaviivoilla parannettiin eri alojen välistä viestintää soveltuvuusarvioinneista. EPV puuttui myös palkka- ja palkkiopolitiikkaan, julkaisi raportteja sukupuolineutraaliudesta ja suurituloisista sekä aloitti EU:n ulkopuolisten pankkien markkinaosuuden ja valuuttariskien vuotuisen seurannan, mikä lisäsi avoimuutta ja ymmärrystä riskeistä koko EU:n pankkisektorilla.

EPV on keskittynyt seuraamaan rahoitusvakautta korkeiden korkojen, hitaan kasvun ja geopoliittisen epävarmuuden keskellä painottuen erityisesti vaikutuksiin pankkisektorilla. Vuonna 2024 EPV julkaisi kaksi riskinarviointiraporttiaan, yhden keväällä ja yhden syksyllä. Syksyn raportin ohella se julkaisi myös EU:n laajuisen avoimuuskampanjan tulokset. EPV päivitti myös stressitestausmenetelmänsä ja sisällytti siihen uusia elementtejä, kuten nettomaksujen ja palkkiotuottojen ennusteita ja markkinariskiherkkyyden. Lisäksi EPV suoritti kertaluonteisen ilmatoriskien stressitestin arvioidakseen rahoitusalan kestäkykyä 55-valmiuspakettia koskevassa skenaarioissa. Testi osoitti, että siirtymäriskien vaikutus on vähäinen, mutta että makrotaloudellisiin tekijöihin yhdistettynä ne voivat aiheuttaa häiriöitä. EPV pyrkii myös sisällyttämään ilmatoriskit asteittain EU:n laajuiseen stressitestauskehikseen. Vuodesta 2027 alkaen se käyttää yhdistettyä lähestymistapaa, jossa arvioidaan sekä pääoman riittävyyttä että liiketoimintamallin kestäkykyä, samalla kun varmistetaan yhdenmukaisuus nykyisten stressitestimenetelmien kanssa.

Vuonna 2024 EPV jatkoi tietostrategiansa kehittämistä tehostaakseen sääntelytietojen hankintaa, käyttöä ja levittämistä EUCLID-alustan avulla, mikä mahdollistaa paremmat tietovirrat ja laadukkaiden tietojen saatavuuden. EPV tarjosi sidosryhmille työkaluja 123 pankin yli 9 500 datapisteen keskeisten rahoitustietojen visualisointiin ja vertailuun, mikä lisää avoimuutta ja markkinakuria. Lisäksi se tuki datavetoisia analyyseja ja vastasi EU:n pankkien rahoitusrakennetta ja vastuita koskeviin neuvontapyyntöihin. EPV aloitti EUCLIDin mukauttamisen, jotta siihen voidaan sisällyttää uudenlaisia raportoivia yhteisöjä, kuten kryptovarojen markkinoista annetun asetuksen ja finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä annetun asetuksen (DORA) säännösten piiriin kuuluvia yhteisöjä. EPV edistyi myös pilarin 3 tietokeskuksen täytäntöönpanossa ja työskenteli yhdenmetyt raportoinnin parantamiseksi, mukaan luettuna hallintorakenne ja parannukset tietopistemalliin (DPM 2.0) raportoinnin tehokkuuden parantamiseksi. EPV otti myös käyttöön uusia välineitä tiedon laadun ja yhtenäisyyden varmistamiseksi osana pankkivalvonnan julkisuuden ja avoimuuden meneillään olevaa parantamista EU:n pankkisääntelyssä.

Euroopan valvontaviranomaiset tehostivat vuonna 2024 toimiaan DORA-asetuksen täytäntöönpanemiseksi ja valmistautuivat kehyksen täysimääräiseen soveltamiseen vuodesta 2025 alkaen. Tärkeimpänä tavoitteena oli parantaa kriittisten ulkopuolisten TVT-palveluntarjoajien valvontaa luomalla tarvittavat hallintorakenteet ja kehittämällä valvontamenetelmiä. Euroopan valvontaviranomaiset käynnistivät myös koulutusohjelmia henkilöstölle ja rahoituslaitoksille tarvittavien valmiuksien luomiseksi. Euroopan valvontaviranomaiset ottivat EU:n systeemisen kyberriskin vähentämiseksi käyttöön EU:n systeemisten kyberpoikkeamien koordinoitikehyksen (EU-SCICF). Sen tarkoituksena on tehostaa rahoitusviranomaisten välistä koordinoitintia ja lieventää rahoitusvakautta uhkaavia kyberriskejä. Joulukuussa 2024 julkaistiin myös Euroopan valvontaviranomaisten yhteinen lausunto, jossa finanssiyhteisöjä ohjeistetaan uusista, erityisesti TVT:hen liittyvien poikkeamien raportointia ja palveluntarjoajina olevia kolmansia osapuolia koskevista vaatimuksista.

Kryptovarojen markkinoita koskeva asetusta (MiCA) tuli voimaan vuonna 2023, ja sitä on sovellettu täysimääräisesti vuodesta 2024 alkaen. Vuonna 2024 EPV laati 20 teknistä standardia ja ohjetta kryptovaramarkkinoiden kuluttajansuojan, hallinnoinnin ja vakavaraisuuden häiriönkestävyyden parantamiseksi. EPV on myös kehittänyt kehyksen merkittävien omaisuusreferenssitokenien ja sähkörahatokenien valvontaa varten, mukaan lukien tiedonvaihtovälineet ja mallit valvontamenettelyjä varten. Pysyvä kryptovarakomitea (CryptoAssets Permanent Committee, CASC) korvasi väliaikaisen kryptovarojen valvonnan koordinoitintiryhmän, ja sen tehtävänä on auttaa tietämyksen jakamisessa ja valvonnan lähentämisessä. Lisäksi EPV antoi lausuntoja, joissa muistutettiin liikkeeseenlaskijoita ja kuluttajia MiCA-asetuksen uusista vaatimuksista, korostettiin valvonnan kannalta keskeisiä aiheita ja vahvistettiin sääntelykehyksen yhdenmukaista soveltamista koko EU:ssa. EPV saattoi päätökseen myös muita MiCA-asetuksen mukaisia tehtäviään koskevat valmistelutoimet, joihin kuului muun muassa kryptovarojen luokituksia koskevien ei-sitovien lausuntojen antaminen ja väliaikaisten interventiovaltuuksien käyttäminen.

Vuonna 2024 EPV keskitti voimavaroja entistä vahvemmin innovointiin ja kuluttajansuojaan sekä siirtymiseen uuteen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan kehykseen. EPV seurasi kehittyviä rahoitusteknologioita, kuten hajautettua rahoitusta, tekoäly- ja koneoppimisovelluksia sekä kryptovaroja, ja arvioi samalla niihin liittyviä riskejä, kuten operatiivisia ja kuluttajansuojaan liittyviä kysymyksiä. Se julkaisi raportteja tokenisoiduista talletuksista, hajautetusta rahoituksesta

(DeFi) ja tekoälyn vaikutuksista pankkialaan sekä antoi ohjeita digitaalisen rahoituksen sääntelyn johdonmukaisuudesta. Lisäksi EPV priorisoi kuluttajansuojaa ja valvoi pankkisektorin ulkopuolisia lainanantajia ja valitusten käsittelyä sekä toteutti toimia rahoituspalvelujen tasapuolisen saatavuuden varmistamiseksi. EPV johti toimia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntakäytäntöjen standardoimiseksi, puuttui uusiin talousrikosten riskeihin ja koordinoi kansallisten viranomaisten kanssa uusien sääntelytoimenpiteiden täytäntöönpanoa. Se aloitti myös valmistelut uuteen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan EU:n kehykseen siirtymistä varten ja osallistui uuden Euroopan rahanpesuntorjuntaviranomaisen perustamiseen, jonka on määrä ottaa vastuulleen rahanpesun torjunta vuoteen 2025 mennessä.